

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 244g/2023

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției
„Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010

(modificarea atribuțiilor directorului Agenției „Moldsilva” (II))

CHIȘINĂU

14 mai 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Sorina Munteanu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 7 noiembrie 2023,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 14 mai 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, ridicată de dl avocat Alexandru Macar, în interesele dlui Grigore Graur, reclamant în dosarul nr. 2-1373/2022, pendinte la Judecătoria Hîncești, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Emil Bulat, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 30 aprilie 2020, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” l-a angajat pe dl Grigore Graur în calitate de șef al ocolului silvic Bozieni. La 2 noiembrie 2020, dl Grigore Graur și Agenția „Moldsilva” au semnat un acord de modificare a contractului individual de muncă, prin care angajatorul precedent a fost substituit cu Agenția „Moldsilva”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

4. Ulterior, prin ordinul Agenției „Moldsilva” din 25 iulie 2022, dl Grigore Graur a fost concediat. Dl Grigore Graur a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hîncești-Silva” și Agenției „Moldsilva”, solicitând anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului moral.

5. În cadrul examinării cauzei în instanță, dl avocat Alexandru Macar a ridicat, în interesele dlui Grigore Graur, excepția de neconstituționalitate a

prevederilor din punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redacția Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

6. Prin încheierea din 27 septembrie 2023, Judecătoria Hâncești a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis, în acest sens, o sesizare la Curtea Constituțională.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

[...]”

Articolul 72

Categorii de legi

„[...]

(3) Prin lege organică se reglementează:

j) regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială;

[...]”

Articolul 102

Actele Guvernului

„(1) Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redacția Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, sunt următoarele:

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII AGENȚIEI CONDUCEREA

12. Directorul:

[...]

6) numește, eliberează din funcție, încheie, modifică, suspendă, reziliază contractele de muncă cu personalul entităților din subordine, după cum urmează:

în întreprinderile de stat:

[...]

f) șefii de ocoale silvice;

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile contestate care stabilesc competența directorului Agenției „Moldsilva” de a angaja și elibera din funcție șefii de ocoale silvice din întreprinderile de stat sunt contrare articolelor 72 și 102 din Constituție. Autorul excepției consideră că acestea fac parte din reglementările generale obligatorii din sfera dreptului muncii care nu pot fi adoptate de către Guvern.

10. De asemenea, autorul sesizării susține că dispozițiile contestate încalcă dreptul la muncă al șefilor de ocoale silvice din întreprinderile de stat, drept garantat de articolul 43 din Constituție, pentru că inițial contractul individual de muncă a fost încheiat cu ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Hâncești-Silva”.

11. Autorul excepției pretinde că dispozițiile contestate, introduse prin Hotărârea Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, contravin unor prevederi din Codul civil, Codul muncii, Legea cu privire la Guvern și din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

12. În acest context, autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea dispozițiilor contestate prin prisma articolelor 43, 72 și 102 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. Excepția de neconstituționalitate, ridicată de dl avocat Alexandru Macar în interesele unei părți într-un proces pendinte la instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020.

16. Curtea reține că, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului ține de competența Curții Constituționale. Totodată, hotărârile Guvernului se supun și controlului de legalitate, care ține de competența instanțelor de judecată.

Astfel, atunci când din argumentele autorului rezultă că acesta solicită, de fapt, un control de legalitate al unei hotărâri a Guvernului (*e.g.*, că hotărârea Guvernului contravine unei legi), nu unul de constituționalitate (*e.g.*, că hotărârea Guvernului contravine unei norme constituționale), Curtea Constituțională declară sesizarea inadmisibilă (a se vedea DCC nr. 171 din 4 noiembrie 2021, § 13 și jurisprudența citată acolo). În această cauză, autorul excepției a invocat atât critici de legalitate, cât și critici care se raportează la pretinsa încălcare a unor prevederi din Constituție. Având în vedere cele menționate, Curtea va reține spre examinare doar criticile raportate la Constituție.

17. Curtea observă că anterior a fost sesizată să se pronunțe cu privire la constituționalitatea prevederilor contestate, însă a respins sesizarea pentru că autorul a ridicat excepția în interesul unui terț (a se vedea DCC nr. 83 din 20 iulie 2023). În acest caz, de vreme ce excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către reclamant în aceeași cauză civilă referitoare la anularea ordinului de eliberare din funcție, Curtea va examina argumentele prezentate de către autorul sesizării. Curtea admite că instanța de fond ar putea aplica prevederile contestate în cauza pe care o examinează.

18. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental invocat de autor. Astfel, Curtea va examina dacă problemele de drept ridicate de autorul sesizării fac incidente dispozițiile constituționale invocate (a se vedea DCC nr. 47 din 27 aprilie 2023, § 16).

19. Sub acest aspect, Curtea observă că autorul sesizării a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*), 72 (*categoryile de legi adoptate de Parlament*) și 102 (*actele Guvernului*) din Constituție.

20. Cu privire la incidența articolelor 72 și 102 din Constituție, Curtea reține că Guvernul poate reglementa modul de executare a legilor adoptate de Parlament numai în limitele constituționale. Curtea notează că prin hotărârile Guvernului pot fi dispuse măsuri organizatorice, financiare, instituționale sau sancționatorii în vederea stabilirii cadrului necesar și realizării dispozițiilor legale. Guvernul nu are competență normativă primară, fiind abilitat să acționeze numai în executarea actelor legislative (a se vedea DCC nr. 132 din 5 decembrie 2019, § 22). Hotărârile Guvernului pot fi adoptate în cazul în care sunt prevăzute de actul legislativ, însă nimic nu împiedică adoptarea lor în cazul în care executarea legii le face necesare (a se vedea DCC nr. 7 din 20 ianuarie 2022, § 35).

21. Curtea reține că prin adoptarea Hotărârii nr. 560 din 31 iulie 2020, Guvernul i-a atribuit Directorului general al Agenției „Moldsilva” competențe de numire, eliberare din funcție, încheiere, modificare, suspendare și reziliere a contractelor de muncă cu personalul entităților din subordine, inclusiv cu șefii ocoalelor silvice din componența întreprinderii de stat.

22. Curtea observă că din preambulul Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020 rezultă că la adoptarea prevederilor contestate Guvernul s-a bazat pe prevederile articolului 7 literele b) și e) din Legea cu privire la Guvern nr.

136 din 7 iulie 2017, care îi permit să stabilească modul de organizare și funcționare, domeniile de activitate, structura și efectivul-limită ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale subordonate Guvernului și ale structurilor organizaționale din sfera lor de competență, să coordoneze și să verifice activitatea acestora, să decidă asupra constituirii, reorganizării și dizolvării structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor și altor autorități administrative subordonate Guvernului. De asemenea, Guvernul s-a bazat și pe prevederile articolului 15 alineatele (1) și (7) din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 4 mai 2012 care îi permit Guvernului să reglementeze misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, competențele generale și alte chestiuni privind organizarea activității autorităților administrative din subordinea ministerelor.

23. Astfel, Curtea consideră că prin adoptarea prevederilor contestate Guvernul nu a acționat *ultra vires*, rămânând în sfera competențelor sale constituționale. Prin urmare, prevederile contestate nu afectează articolele 72 alineatul (3) lit. j) și 102 alin. (2) din Constituție.

24. Referitor la incidența articolului 43 din Constituție, Curtea notează că dreptul garantat de acest articol nu este afectat, de vreme ce dispozițiile normative criticate trebuie aplicate împreună cu garanțiile procedurale existente în celelalte legi aplicabile (*e.g.* Codul muncii).

25. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a prevederilor de la punctul 12 subpunctul 6) lit. f) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 150 din 2 martie 2010, în redactarea Hotărârii Guvernului nr. 560 din 31 iulie 2020, ridicată de dl avocat Alexandru Macar, în interesele dlui Grigore Graur, în dosarul nr. 2-1373/2022, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 14 mai 2024

DCC nr. 42

Dosarul nr. 244g/2023